

Od: Bogdan Stępień
Instytut Analiz Regionalnych

email: bogdan[at]iar.pl

Do: Rzecznik Praw Obywatelskich
Pan dr hab. Adam BODNAR
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Sygn. BS.61.2019

Dnia 16 lipca 2019 r.

Petycja

Na podstawie art. 2 ust. 1, ust. 2 pkt 1 oraz ust. 3 ustawy o petycjach, apeluję o skierowanie **wniosku do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej przepisu art. 14 ~~15~~ ust. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 roku o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw.**

Przepisowi temu zarzucam dyskryminowanie podmiotów gospodarczych prowadzących oświatę niepubliczną, w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, poprzez wyeliminowanie ich w uwzględnieniu we wzroście dotacji na realizowane w nich zadania oświatowe, a związanym ze wzrostem wynagrodzeń nauczycieli od 1 września 2019 roku.

Uzasadnienie

Co najmniej od roku 2005 w każdej podwyżce dla nauczycieli partycypowała oświata dotowana – tak publiczna, jak i niepubliczna. Partycypowała poprzez wzrost subwencji oświatowej na poszczególne zadania oświatowe, w tym każdego ucznia realizującego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki. Przepis **art. 14 ~~15~~ ust. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 roku o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw** po raz pierwszy w historii wyklucza oświatę niepubliczną we wzroście tej subwencji (z tytułu wzrostu wynagrodzeń nauczycieli), a tym samym we wzroście dla nich dotacji, co ewidentnie **jest niezgodne** - co najmniej, z **Art. 32 Konstytucji RP**.

Historia związana z omawianym tu projektem ustawy

1. W związku z zapowiedzią ogólnopolskiego strajku nauczycieli, Ministerstwo Edukacji Narodowej uprzedzając fakty, naprędce dnia 1 marca 2019 roku zarejestrowało na stronie Rządowego Centrum Legislacji projekt *ustawy z dnia 28 lutego 2019 roku o zmianie ustawy - Karta Nauczycieli oraz niektórych innych ustaw*. W projekcie tym przesunięto (przyspieszono) wzrost wynagrodzeń nauczycieli o kolejne 5% z dnia 1 stycznia 2020 roku na 1 września 2019 roku. MEN błędnie założyło, że taka dekoracyjna zmiana wynagrodzeń nauczycieli uspokoi nastroje nauczycieli.
2. W ramach przysługującego mi prawa, dnia 22 marca 2019 roku przedstawiłem Ministrowi Edukacji Narodowej pismo (załącznik 1) ze swoimi uwagami (ale tylko niektórymi) do wyżej wymienionego projektu ustawy – nazywany dalej men-owskim projektem ustawy. W części końcowej tych uwag zamieściłem dodatek, w którym zwróciłem Ministrowi uwagę na jego zapisy w dokumencie OCENA SKUTKÓW REGULACJI ww. projektu ustawy, z których wynikało, że wzrost subwencji oświatowej (części oświatowej subwencji ogólnej) spowodowanej wzrostem wynagrodzenia nauczycieli od 1 września 2019 roku obejmie tylko i wyłącznie oświatę prowadzoną przez samorządy i rząd, oraz zwróciłem mu uwagę na to, że

ten fakt nie uchroni samorządy od uwzględniania wzrostu tej subwencji oświatowej w odpowiednim wzroście dotacji dla ich, tak oświaty publicznej – niesamorządowej, jak i oświaty niepublicznej.

3. Ponieważ do dnia 19 kwietnia 2019 roku Minister Edukacji Narodowej nie opublikował na stronie Rządowego Centrum Legislacji swoich odniesień do uwag zgłoszonych w ramach konsultacji i opiniowania projektu ustawy, o którym mowa w pkt. 1, tego samego dnia skierowałem do niego wnioski o przedstawienie mi *odniesień się Ministerstwa Edukacji Narodowej do uwag, opinii zgłoszonych w ramach uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania projektu ustawy z dnia 28 lutego 2019 roku w sprawie zmiany ustawy Karta Nauczyciela i niektórych innych ustaw (załącznik 2)*.
4. W odpowiedzi na wnioski z pkt. 3, dopiero dnia 7 maja 2019 roku otrzymałem z MEN pismo - (sygn. DWST-WPZN.0191.8.2019.EW – załącznik 3), w którym czytamy: „... do chwili obecnej Minister Edukacji Narodowej nie odniósł się do uwag i opinii zgłoszonych w ramach uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw”.
5. Pomimo upływu ponad dwóch miesięcy od wniosku z pkt. 4, to jednak Minister Edukacji Narodowej nadal nie był łaskawy ustosunkować się do uwag zgłoszonych do projektu ustawy, o której mowa w pkt. 1.
6. Dnia 6 maja 2019 roku pani Anna Zalewska - Minister Edukacji Narodowej (obecnie Euro-Posłanka *Prawa i Sprawiedliwości*) oznajmiła publicznie na antenie Polskiego Radia (<https://www.polskieradio.pl/13/53/Artykul/2304031,Sygnaly-Dnia-6-maja-2019-roku-rozmowa-z-Anna-Zalewska>), że „Mamy nadzieję, że [...], tym bardziej że już zakończyliśmy prace nad ustawą, która porozumienie podpisane przez rząd, stronę związkową Solidarność już realizuje”. Ta wypowiedź pani Anny Zalewskiej - jako, Ministra Edukacji Narodowej, ale i szereg innych jej wypowiedzi w tej sprawie oraz oficjalne dokumenty świadczą o tym, że zarejestrowany w Sejmie w dniu 6 czerwca 2019 roku przez posłów *Prawa i Sprawiedliwości* projekt ustawy o identycznym brzmieniu tytule, jak w pkt. 1, został opracowany nie przez nich samych a przez *Zasoby Kapitału Ludzkiego* Ministerstwo Edukacji Narodowej.
7. W związku z powyższą wypowiedzią pani Anny Zalewskiej – Ministra Edukacji Narodowej, ale również artykułem z dnia 8 maja 2019 roku zamieszczonym na stronie internetowej Rzeczypospolitej, a zatytułowanym *Karta Nauczyciela: Sejm nowelizuje przepisy bez związków zawodowych*, w którym czytamy, że „Rząd chce, by na najbliższym posiedzeniu Sejmu uchwalić nowelizację *Karty nauczyciela* wprowadzającą m.in. podwyżki wynagrodzenia dla nauczycieli i skrócenie ścieżki awansu zawodowego.”, w dniu 9 maja 2019 roku skierowałem do Ministra Edukacji Narodowej wnioski (o sygn. BS.45.2019 – załącznik 4) w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej o udostępnienie mi projektu tej ustawy.
8. W odpowiedzi na wnioski z pkt. 7, dnia 17 maja 2019 roku otrzymałem pismo z MEN (sygn. DWST-WPZN.0191.9.2019.EW - załącznik 5), w którym czytamy, że „...uprzejmie informuję, że Ministerstwo Edukacji Narodowej nie dysponuje rządowym projektem ustawy, który zawierałby zmianę polegającą na skróceniu ścieżki awansu zawodowego nauczycieli. Jedy- nym rządowym projektem ustawy zmieniającym ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967, z późn. zm.) jest projekt ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, który został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.”
9. Dnia 6 czerwca 2019 roku, posłowie z *Prawa i Sprawiedliwości* przedstawiają Marszałkowi Sejmu III RP „swoją” projekt ustawy, o identycznie brzmiącym tytule, jak w pkt. 1. O tym fakcie Sejm III RP informuje na swojej stronie internetowej dopiero dnia 10 czerwca 2019 roku. Tego samego dnia informuje, że dwa dni później odbędzie się jego pierwsze czytanie na wspólnym posiedzeniu Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

10. W projekcie ustawy, o którym mowa w pkt. 9, pojawia się szereg nowych regulacji prawnych względem men-owskiego projektu z dnia 28 lutego 2019 roku. Jedną z wielu tych regulacji jest art. 15 ust. 4 (który w podjętej ustawie stał się art. 14. ust. 4).
11. O projekcie ustawy, o którym mowa w pkt. 9 i 10 dowiedziałem się na tyle późno, że nie mogłem podjąć już żadnej skutecznej akcji informującej posłów Sejmu III RP, że omawiany tu projekt ustawy „*posłów Prawa i Sprawiedliwości*”, jest w wielu miejscach (prawdopodobnie) niezgodny z Konstytucją III RP.
12. Tak jak należało przypuszczać, „*poselski projekt ustawy*”, o którym mowa w pkt. 9 do 11, został ostatecznie przyjęty praktycznie bez żadnych istotnych zmian przez Sejm III RP w dniu 13 czerwca 2019 roku.
13. Pierwszą publiczną reakcją - na podjętą przez Sejm III RP ustawę, o której mowa w pkt. 8 do 12, był *Apel do Senatorów RP* ([załącznik 6](#)). Senatorowie RP zignorowali jednak ten *Apel*.
14. Ostatnią szansą na refleksję nad podjętą przez Sejm III RP ustawą z dnia 13 czerwca 2019 roku, był *Apel do Prezydenta RP* ([załącznik 7](#)) o skierowanie przez niego wniosku do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności niektórych przepisów tej ustawy z Konstytucją RP. Niestety, ale i ten *Apel* okazał się bezowocny, bo Pan Prezydent Andrzej Duda uznał, że ustawa ta nie narusza w żaden sposób Konstytucji RP (mimo, że ewidentnie dyskryminuje ona podmioty gospodarcze – oświaty niepublicznej, w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki), podpisując ją dnia 4 lipca 2019 roku bez zastrzeżeń - o czym opinia publiczna została poinformowana dopiero 9 lipca 2019 roku.
15. Istnieje szereg dowodów na to, że „*poselski projekt ustawy*” został opracowany w Ministerstwie Edukacji Narodowej, a tym samym doszło do poświadczenia nieprawdy - przez Dyrektora Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym, w piśmie o którym mowa w pkt. 8.
16. Jako obywatel Rzeczypospolitej Polskiej zatroskany o jakość polskiego prawa oraz działający w interesie publicznym, który wyczerpał już wszystkie inne możliwości prawne zwrócenia uwagi na niezgodność art. 14 ~~15~~ ust. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 roku z Konstytucją RP, przedstawiam niniejszą petycję i wnoszę o jej pozytywne (i bardzo pilne) rozpatrzenie, poprzez skierowanie stosownego wniosku do Trybunału Konstytucyjnego.

Oświadczenie: Wyrażam zgodę na upublicznienie mojego imienia, nazwiska oraz nazwy stowarzyszenia, którego reprezentuję – Instytut Analiz Regionalnych. Jednocześnie oświadczam, że skutki przepisu art. 14 ~~15~~ ust. 4 omawianej tu ustawy, nie dotyczą mnie osobiście ani żadnej innej osoby mi najbliższej (oraz dalszej) – inaczej mówiąc, jest w tym tylko interes publiczny.

Z poważaniem,

dr Bogdan Stępień

Załączniki:

1. Uwagi do projektu *ustawy o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw*,
2. Wniosek do MEN o przedstawienie ustosunkowania się do zgłoszonych uwag do projektu ustawy, o którym mowa w [załączniku 1](#),
3. Odpowiedź MEN na wniosek z [załącznika 2](#),
4. Wniosek do MEN w sprawie udostępnienia *projektu ustawy o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw*,
5. Odpowiedź MEN [na załącznik 4](#),
6. *Apel do Senatorów RP*,
7. *Apel do Prezydenta RP*.